

хора. Агуптите от Египет са имали голяма и силна държава. Управлявал ги Фирвал - зъл и лош цар. Всички плакали и бягали от него. Дете в корем пищяло. Изтезавал много хората си. Ала Аллах го наказал, взел му душата и го изпроводил в жандема (ада - б. м., Б. М.). От тоя джинс (род - б. м., Б. М.) са и нашите агупти!"⁵⁹

- "Агуптите, това са най-старите жители на Мадан, и те самите това разправят, много пъти съм ги питал защо ги наричат агупти, а те отговарят, защото техните деди и прадеди били от Египет. И още оттогава работят тоя занаят ковачеството. Хора честни, трудолюбиви. От сутрин до вечер работят. От тях лъжа, кражба, не е имало. Това говоря за миналото, докато Мадан беше село и нямаше още вълкашни хора."⁶⁰

Първата версия, както се подразбира от споменаването на мюсюлманския бог (Аллах) и мюсюлманското название на ада (джандем), е взета от българо-мохамеданин, а втората от българин християнин. От българин християнин е и версията, съгласно която "Агуптите са остатъци от египетските войски, докарани от Египет, за да воюват в Гърция и по южните граници на България."⁶¹

И трите версии съдържат неща, които се повтарят с версиите на самите агупти, но и неща, които не се повтарят с тези на агуптите. Повтарят се версиите за идването на агуптите от Египет (и то като влизащи в състава на египетските войскове части), както и това, че техният занаят е характерен за тях още от ония времена. Има обаче и два нови момента, които в сравнение с другите версии, представляват голям интерес. **Първо**, това е версията, че агуптите сами са имали царство, но с лош цар, от който избягали и се пръснали по света. И, **второ**, че те са крайно честни и трудолюбиви хора - нещо, което дисонира доста ярко в сравнение с наложения модел на оценяване трудолюбието и честността на циганите сред широки слоеве от населението на нашата страна.

Едва ли е нужно да подсказвам, че версията за лошия цар и разпадналото се циганско царство е формирана върху

⁵⁹ А. Примовски. Цит. съч., с. 249.

⁶⁰ Пак там.

⁶¹ Пак там.